

Daniel Bănulescu

## MINDEN IDŐK LEGJOBB REGÉNYE<sup>1</sup>

*(Cel mai bun roman al tuturor timpurilor)*

### 2.3. A SNAGOV-TÓRÓL HIÁNYZÓ NŐI KENUSOK

A negyven kilométert, amennyire Snagov van Bukaresttől, Lakatfű ugyanaznap tette meg, elővigyázatosságból gyakran váltva járművet, két autóbust és két személygépkocsit véve igénybe, utóbbiakat stopposként.

- A testvéremhez jövök, az UCECOM<sup>2</sup>-nál dolgozik... Nicsak, épp ő az! Le tud tenni itt?

- Hagyd, nincs szükségem rá. Szívességből vettelek fel – hártja el a szemüveges, kopaszodó sofőr a vörösés tízlejes bankjegyet, amelyet utasa nyújt feléje.

Lakatfű odaér a férfihoz, aki az erdőszélen várja, az út túloldalán. Kezet szorítanak.

- Hogy vagy?

- Jól.

- Menjünk... Azt mondtad neki, hogy a tesód vagyok? Leolvastam a szájadról.

A két férfi pár percig az erdőt átszelő aszfaltcsíkon lépked, aztán balra térülnek, egy keskenyebb bekötőútra, majd újabb két jobb kanyar után, miután elhaladnak egy felemelt sorompó mellett, amelynél látszólag nincs senki ebben az órában, az erdőnek hirtelen vége szakad.

Ugyanolyan váratlanul tárul szemük elé a tó, amely abból a pontból nézve olyan, mint egy hatalmas cipőorr. Vízínövényzet, több tíz, mindenféle korú és méretű ház, néhányuk fala közvetlenül a fa pontonok mellett van felhúzva, egy sziget csúcsa, amint felborzolja a szürkékék, acélos víztükröt. Csónaknak nyoma sincs.

- Szüntelen erőt, egészséget, őrnagy elvtárs!

- Hogy vagy, Marcel úr?

- A klubtól küldték a kartársat, hogy ellenőrizze a csónakjaimat. Ezúttal nem fogják megúszni, muszáj lesz prémiumot adjanak nekem.

---

1 Részlet a Typotex Kiadónál, 2025-ben megjelenő regényből.

2 UCECOM: betűszó, a kisipari szövetkezetek országos egyesülését jelöli

- Jól van akkor.  
- Az ittenieknek háromnegyede szekus – fordul Sucu Lakatfű felé.  
- Itt nagyobb a sűrűségük, mint amikor összesereglenek a gyűléstermükben.

- Merre mész, Marcel úr?  
- Megállás nélkül éltesse! Megyek, megmutatom neki a stradivárikat. A múlt héten lelakkoztam mindegyiket, s most megszámláltatnak.

- Jóember, ügyelj, mert Marcel úr a legnagyobb bandita. Az ellenfeleink lefizetik, hogy teherbe ejtse a kenusainkat, s így ne tudjunk több érmet szerezni.

- Haha. Öntől kell óvakodniuk, hadnagy elvtárs. Nem néznek azok a szép lányok egy ilyen összedrótozott roncsra, mint én...

- Jó napot, Marcel úr.

- Kézcsókom, Puia asszony.

A Snagov-tó tizenkilenc kilométer hosszú, formája csavart szalagra hasonlít. Hosszú ideje a legcsábítóbb szabadidős létesítmény a Bukarest környékén lévők közül.

1981-ben Nicolae Ceaușescu üdülőpalotát építtet magának a tóra.

Kevéssel azután, hogy az Elnök elkezdi a szombatokat és vasárnapokat, sőt, bizonyos hétköznap délutánokat is a snagovi palotájában tölteni, a tó körüli strandszakaszok előbb megritkulnak, aztán egymás után megszűnnek. A palota közelében lévő vendéglőkre lakat kerül. Amikor a Főtitkár a palotában tartózkodik, a rezidencia előtti tórészen tilos az úzás és a csónakázás. A palota közvetlen szomszédságában lévő épületeket lebontották, és módosították azoknak a nemzetközi légijáratoknak az útvonalát, amelyek a luxuslak fölött haladnak át.

1986-ban aztán beszüntetik a Snagov-tavon rendezett, hagyományos kajak-kenu versenyeket is.

Úgyhogy Sucu Marcel, aki edzőként van alkalmazva az Akarat vízisport-klubnál, nemhogy női kenusokat nem szabotálhat, hiszen nincsenek, hanem szinte munkanélkülivé válik. A Snagov-tó körül működő összes vízisport-egyesületet kilakoltatják. Végül aztán Sucu Marcel nemcsak megőrzi állását, de a lehető legjobban meg is könnyíti munkakörülményeit. Három éve állandóan el van engedve a munkahelyéről, kivéve rövid időszakokat, amikor jelen van a Bukarest környéki más tavakon zajló kajak-kenu versenyeken.

A felszámolási hajrá valamiféle mulasztás folytán csupán az Akarat klub sportszer- és csónakraktárát kerülte el.

Miután megússza az első kilakoltatási hullámot kísérő éberséget, és a vízen bármilyen sporttevékenység leállítására kedvezően hat rá, a szertár tovább működik megszokásból, és az Akarat klub két alkalmazottja azért kap fizetést, mert erre a munkapontra vannak beosztva.

Még 1988 októberében Lakatfű arra kérte Sucu Marcellt, hogy tegye, amit jónak lát s amire képes, csak éppen kerüljön ehhez a fantomszer-tárhoz.

Egy hónappal később Sucunak sikerül is ide helyezettetnie magát, kettős minőségben, másodedzőként és szertárosként, és idővel annyira alaposan megismeri a környéket, a szokásokat és a helyieket, mint az ottani lakosok.

- Menjél be csak te - nyitja ki elegánsan, kulccsal, egy kétemeletes, nem mindig lakott villa hátsó ajtaját Sucu. - Megyek, kinyitom a szertárt, mert lehetséges, hogy ma senki nem jött munkába.

- Bent hová?

- Ahová akarsz. Érezd magad otthon.

Magára maradva, Lakatfű lehúzza a cipőjét a bejárat mellett, az előszobában, és halkabb léptekkel, mint egy kandúr, feltérképezi előbb a villa földszintjét, majd az egész házat, a pincétől a padlásig.

Az első emeleti szalonra esik a választása. Odaigazít egy fotelt arra a vonalra, amelynek folytatásában találkozik a tekintete előtt a fal és a nagy ablak, majd aprólékosan szemléli onnan Ceaușescu palotáját, amely szinte teljes egészében belátható így, egy kicsit jobbra, a szemközi parton.

Megvizsgálja a palota - nem tudja pontosan - spanyol vagy mór elemekkel ellátott külsejét. Az épületnek furcsa módon egyetlen emelete van. Ámbitusa a távolabbi, jobb oldalán. A homlokzati rész túlsó végében szökőkút, amelynek a villából csak a vízüstökét látja, olyan, mint egy túlcordult pezsgőspohár.

Körülötte óriási gyepszőnyegek, a fű színe itt-ott halványabb, ahol les és felszállnak a helikopterek.

Az udvar sétányai nagyrészt fehér kavicssal vannak beterítve, és több szakaszuk elrejtőzik a szeme elől, amint elfedik a cserjeszigetek - bennük fél méter magas, egyenesen a gyepre szerelt lámpákkal -, az erdőfoltok, valamint a nyári pavilon, a móló és a garázs melléképületei.

Három oldalról, a gyepszőnyegek végében, a palotát erdő övezi, a negyedikén pedig, a hozzá közelebb esőn, a Snagov-tó most vörösen villódzó víztükre.

- És akkor csak azért lőjük meg, mert nem tetszik nekünk, ahogyan főz? – huppan le Sucu egy másik fotelbe, szintén az ablak felé fordulva, amelyen túl a palotát éppen belepi az alkony.

- Tessék?

- Hát nem ő dönti el, mi lehet a nép asztalán?! Mindegyikünk étrendjét ő állítja össze. És mivel Romániában senkinek sem tetszik az, amit eszik, valamiképpen azért lesz meglőve, mert rosszul főz.

- Ha már nem ért egyet, mondja meg egyenesen, Marcel úr.

- Mindig szép dolog, ha egy-egy problémát újabb és újabb nézőpontokból vizsgálunk meg. Szívelégedettséget eredményez. Ceaușescu mint szakács, amint fel-alá sétál közöttünk, kezében merőkanál, amelyből senkinek sem akar tölteni levest. A csorbája csak a külföldieket hízlalja... Úgy ismersz engem, mint aki valaha is ellentmond az adott szavának? De kell a szívelégedettség is, meglátva a világ dolgait, hogy milyen furcsák.

- Hogyan zárják le a tavat?

- Az érkezése előtt fél órával egy gyors motorcsónak minden alkalommal lecövekel a palotától jobbra.

- Hányan?

- Hárman, de nem ez a fontos. Amikor Ceaușescu bemegy a palotába, két másik csónakocska veszi közre az elsőt. Az őrző-védő egység pedig, amelyik addig az erdős részben van elhelyezve, gyűrűbe fogja az épületet.

- Ez mit jelent?

- Az első vonal, magam számoltam meg, tizenkét emberből áll. A többi saccolás. Mert azok, akik az erdőben menetelnek, nem mutatkoznak. És azoknak egy része, akik csatlakoznak az egységhez, anélkül, hogy tudnánk róluk, helyi lakosok, akik csupán rátapadnak az ablakukra.

- Nem ellenőrzik mindig a lakatlan házakat is?

- Úgy tudom, nem. Három évvel ezelőtt még élt az a szabály, hogy a Szekunak kellett rendelkeznie egy-egy rend kulccsal mindegyik környékbeli házhoz, amelyekben nem laknak folyamatosan. De most már, úgy tűnik, nem alkalmazzák.

- Hozza ide, kérem.

- Hé, LF, neked senki nem mondta, hogy ezek az álcázásos marhaságok csak bajt tudnak hozni az emberre?! Elég, ha valaki meglök az autóbuszban, és leesik az orrod.

Sucu felhoz a földszintről – ahol a falhoz volt támasztva, a mélyhűtő mögött – egy nagyméretű, khakiszínű, vízhatlan vászonból készült tartót, tele horgászfelszereléssel.

- Horgászni nem tilos?

- Dehogynem. De mivel a tiszték néha úgy tesznek, mintha horgásznának, senki sem tartja be rendesen a tilalmat. Csak Ceaușescu érdeklödi meg, ha ráakad egy-egy pecázóra, hogy idény van-e. „Az elvtárs börtönbe megy”, döntötte el szomorúan, amikor elcsípett egy hadnagyot, aki, miközben őt őrizte, úgy tett, mintha pecázna, de a törvényes horgászszезонon kívül tette. Mit mondhattak erre a delikvens felettesei? Bedugták a dutyiba szegény hadnagyot... Az is igaz, hogy valami apróbb vétséget varrtak rá, és az első alkalommal kegyelmet kapott, sőt, elő is léptették.

A tartóban heverő horgászbot-köteget három helyen rácsavart gumi-gyűrű tartja egyben.

Öt spiccbot és két orsós bot van benne, középen pedig, a botok közé rejtve, mint a bárd a fascés vesszőnyalábjában, egy nehéz tusú, messzire hordó, szovjet katonai puska.

Lakatfű kiemeli onnan, jobb kézzel a távcső ágánál fogva, függőleges pozícióban letámasztja a térdei közé, előhalássza a tartóból a távcsövet, amely egy vékony termoszhoz hasonló dobozba van belehelyezve, aztán végül előhúzza a muníciót tartalmazó kerek fémdobozt is, amely a tartó alján lapult, és a tetején nyugodott mind a botok vége, mind a puskatús.

- Még mindig nem akarod, hogy én intézzem?

- Nem.

A kerek dobozban három kisebb, téglalap alakú skatulya van, mindegyikben tizenkét golyó. Kettőnek a tartalma érintetlen, azt jelzi, hogy kék papírszalaggal vannak körberagasztva. A harmadik, amely úgy nyílik, mint egy cigarettatárca, nem füstölínivalót rejt bensejében, hanem csupán nyolc golyót. Acélszürkéek, agyonhasznált ceruzák csonkjaira hasonlítanak.

- Úgy vannak, ahogy hagytuk. Csak annyira nyúltam hozzájuk azóta, hogy ideszállítsam.

Februárban Lakatfű és Sucu Marcel egy hetet töltött a Fogarasi-havasokban, hogy kitanulják a pontos célzású szovjet fegyver használatát. Reggelente nekiindultak a menedékházaktól, eltávolodtak négy órányi járóútra minden turistaösvénytől, és csak viharos időben sütötték el a puskát. Ily módon a lövések hangja nem volt hallható, viszont a lövésirányt keresztező, erős szelek eltérítették a lövedékeket, azt a nagy gondot okozva, hogy akkor és ott hátról csupán egy golyó ért célt.

- Akarod, hogy veled maradjak?

- Nem. Sőt. Mikor kell visszatérnie Bukarestbe?

- Amikor akarok. De estefelé mindig morcosabbak lesznek. Este tíz után pedig előzetes egyeztetés nélkül mindenféle közlekedés tilos az övezetben.

- Hát akkor...

- Ma este már amúgy sem érkezik meg. Amikor jönni szokott, mindig délután ötkor, legkésőbb hatkor ér ide. Úgyhogy holnap nincs amiért hajnalosan ébredned. Jövök én tíz körül, ébresztelek, és kávézunk egyet.

- Nem. Van egy kérésem. Ne jöjjön erre, amíg nem végzünk.

- Mondd meg őszintén, mit akarsz.

- Viselkedjen pontosan úgy, ahogy szokott. Ha szükségem van önre, vagy önnek rám, kitaláljuk, hogyan jelezzünk egymásnak. Ismeri a dolgokat itt, mi lenne a megfelelőbb jelzés?

- Hm. Ha ide akarsz hívni, húzd el a függőnyt a szertár felőli hálószoza ablakánál. Én pedig, ha azt jelezném neked, hogy valami rendkívüli történik, felhúzom a klubzászlót az árbocra, és lelakatolom a csörlőt, hogy senki ne tudja levonni.

- Meddig maradhatok itt?

- Ameddig jólesik.

- És meddig eshet jól?

- Két hétig. A doktor megkért, hogy szellőztessen ki a csőrendszerét, és legyen rajta a szemem a fickókon, akik kicserélnek a házban két fűtőtestet. Ha ide akar jönni, szólnia kell nekem telefonon. Nálam vannak a kulcsai.

- Vajon megharagszik, ha egy kicsit belemászok a hűtőszekrényébe?

- Ő nem, de én a kérdésért igen. Hogy is gondolod, hogy idehozlak, és nem hagyok neked ennivalót?! Mi van, nekem is azt szánod, amit Ceaușescunak?! Az alsó polcon vannak a mi dolgaink. Van két rúd szalámi, egy-egy kiló párizsi, túró, hagyma, hal és olajbogyó. Két üveg

dzsem, vaj. Cukrot és olajat ezeknek a fejadagjából használhatsz, mert beleváló emberek. A fagyasztóban van nyolc félbarna kenyered tartalékolva, ugyancsak az alsó polcon. A hűtőben van egy fazekacszában töltött káposzta is, Smaranda küldi.

- Elmondta neki, mi dolgunk van itt?

- Ez volt az első dolgom. Azt mondtam: „Hé, amíg egyikünk meglövi Ceaușescut, a másikunk töltelékeket vághatna hozzá. Úgyhogy lásd el elegendő töltött káposztával ezt a fiúcskát...” Ember, én tizenöt éves korom óta nevelek egy-egy asszonyt a ház körül. De soha nem keveredtem pocsékságba semmilyen szoknyáért. Úgyhogy visszább az agarakkal, amikor Smarandáról beszélsz.

- Elmesélte Smaranda asszonynak, hogy Snagovra jövök, vagy nem mesélte el?

- Te mit gondolsz?

- Mondja meg ön.

- Te LF, én a példaképed kéne hogy legyek, főleg abban, ahogyan bánj a nőekkel. Csak ennyit mondok.

- Jól van.

- Elégedett vagy?

- Igen.

- Az összes tolvajnak, aki börtönbe kerül, a fehérnépek az oka, hogy odajutnak. Az egyetlen zsvány, akinek semmilyen bizalma nincsen a fehérnépekben, az Marcel úr. Szerinted véletlenül cserélem le őket évente?

- Nem tudom.

- Hogy meg ne sajnáljam, azért. Ahogy sajnálkozni kezdek, már nem tisztelnék. A nő a férfi öröme, de láb mellett kell tartani, mint a kuttyát. A kuttyával nem megy, hogy elmeséled, milyen filmek tetszettek neked, nem is öntöd ki neki a szíved, hanem parancsokat adsz számára... A nő boldog, amikor látja, hogy nincs simogatás, csak pofon.

- Nem akartam megharagítani.

- Rád nem tudok haragudni.

- Köszönöm az ételt. Kérem, adja át Smaranda asszonynak, hogy soha nem osztanám meg a töltött káposztáját Ceaușescu elvtárral.

- Ne vesd el a sulykot... Ha egy hétig maradsz, mit csinálsz itt addig?

- Nézek ki az ablakon. Kíváncsi vagyok, hogyan őrzik ezek. Mivel jön gyakrabban, autóval vagy helikopterrel?

- Is-is. Inkább autóval. Ha helikopterrel jön, akkor kegyetlenül unott, és olyankor több, mint biztos, hogy a jachttal fog sétafikálni. Ráadásul ilyenkor ő kormányozza.

- Mennyit tart, amíg onnan, ahol kiszáll a helikopterből vagy az autóból, a palotához ér? Hát a palota és a móló között? Miket kéne még tudnom?

- Tudom is én... Úgy lépked, mint minden ember. Lehet, egy picit gyorsabban a korához képest... Fél perc a helikoptertől a palotáig, öt másodperc az autótól az épületig, mert egészen a bejárati ajtóig viszi... Amikor kilép a palotából, és a móló felé indul, kell akár egy perc is, hogy odaérjen, mert át kell mennie azon az egész pázsiton. Nem is beszélve arról, amikor sétálni megy. Hopp! ezt nem is mondtam még neked... Egy időben erősen furcsa szokásuk volt. Lehet, megint rájuk jön.

- Micsoda?

- Az úgy volt, hogy ő is, Lenuța<sup>3</sup> is hegyi túraöltözetet vesznek fel. Mindegyikük a vállára akaszt egy hátizsákot néhány kiló homokkal, és élénk ritmusban bejárják a környéket, hogy elfáradjanak, és jobban aludjanak.

- Nemigen hiszem, hogy ekkora mázlink lehetne.

- Nem lesz. Lemondott erről. Valószínűleg túl sokat ette a fejét túrázás közben Lenuța. És azóta már nem vele megy, hanem a jachttal.

- Egyéb?

- Egyetlen dolgról nem beszéltünk még... Lelőni Ceașcă<sup>4</sup> könnyebb, viszont az, hogy ne vigyen minket is magával a sírba, nehezebb lesz. Az a nagy kérdés, hogy miképpen fogjuk elhúzni a belünket innen, miután kinyírjuk?

- Van valami ötlete, Marcel úr?

- Igen: hagyd, hogy én lőjek. Végig tudsz hallgatni két percig anélkül, hogy félbeszakíts?

- Egyértelműen.

- Három hónap alatt nem jutott eszembe más, épkezláb mentőötlet. Az első lövés eldördülése után egy másodperccel a teljes terület le lesz zárva. Egy madár se fog tudni kijutni. Minden egyes kő alá benéznek. Ha én maradok, a szertárnál találnak, s a könyököm se fog fájni. De

---

3 Lenuța: Nicolae Ceaușescu feleségének, Elenának a beceneve

4 'csésze', Nicolae Ceaușescu népi beceneve

ha téged csípnek el, mert nem fogod tudni, merre menekülj ki, az Őrség, azért, mert lelőtted, a fogaival szakítja fel az ereidet, a saját zsebkenődöt mártja a véredbe, és úgy jár táncot körülötted.

- Ha szépen táncolnak, nem neheztelek rájuk... Elszúrtam. Bocsásson meg.

- Ha te Bukarestben maradsz, és én sütöm el a puskát, ez az egyetlen esélyünk. Odapörkölök neki, elrejttem a puskát, és minél gyorsabban eltávolodok innen. Bevetem magam abba a két méter magas nádasba, és onnantól már az én dolgom menteni magam. Csak én tudom, hol ússzak a víz alatt, és hol jöjök ki a sziget túlsó végénél, a Țepeș fahíd maradványai között. A kavardásban, ami a lövés után lesz, arra számítok, hogy az Őrség tagjai előbb testületileg idesietnek, aztán szétszélednek, hogy átfésüljék a teljes zónát. A kijutáshoz belekapaszodom Sile Obadiu bá motorcsónakjának fedélzeti kötelébe, amelyet csak én tudok kitapogatni a víz alatt.

- Hány éves ön, Marcel úr?

- Hiszen tudod, miért kérdezed? Ötvenkettő.

- És ön is tudja, hány vagyok én. Húsz. Úgyhogy eléggé gyorsan mozgok. Miért fél attól, hogy ha elkapnak ezek, elárulom önt?

- ...

- Azon töpreng, hogy beköpöm, ha a kezük közé kerülök. Ezért akarja, hogy ön lőjön, mert biztos abban, hogy engem elcsípnek, és én beárulom önt.

- Ha ügyesen kínozzák, bárki bevall bármit.

- Ön is?

- Hehe. Miért gondolod, hogy én szent lennék?! Nem azt hangoztatta az Ördög is, hogy Jób bármit megtenne, csak megússza ép bőrrel?

- Csakhogy nem tett meg bármit. És én sem nyomtam fel senkit.

- Nem volt alkalmad rá. Megmentett két régiség az ócskapiacról, egy összedrótozott roncs és egy púpos.

- És most mi legyen?

- Rendben, lőjél te. De teljesíts Marcel úrnak két kérést. Találd el. És ha arra kényszerítenek, hogy beköpjél minket, az én nevem írd az apa nevének kezdőbetűje nélkül, mert apám nem igazán örvendett, amikor lopásra adtam a fejem.

- Sietnie kell.

- Van még elég idő. Tehát: van-e valamilyen terved, hogy hogyan menekülj ki innen?

- Tervem nincs. Elképzelésem van. De nem mondhatom el önnek.

- Most szedem a sátorfámat. Ha segíthetek valamiben, húzd el a függönyt annál az ablaknál.

- Azt mondta, hogy ebben a villában van telefon.

- A földszinten és ott, abban a hálósobában.

- Működik? Megtörténhet, hogy szét van kapcsolva?

- Defekt időnként bárhol lehet. De amióta itt vagyok, a telefonok sohasem némultak el.

- Van telefonja a szertárban?

- Van.

- Akkor van önhez egy létfontosságú kérésem. Hétköznapokon maradjon munkában délután 6-ig. És bár CsMH<sup>5</sup> van, tudom, intézze úgy, hogy jöjjön be ezen a szombaton is.

- Na, te LF, végre úgy beszélsz, mint egy fickó, akinek nincs megbolygatva a könyvespolca.

- Most mondom a legfontosabb részét. Abban a pillanatban, amikor meglátja a Ceaușescu érkezését jelző motorcsónakot, vagy akár hamarabb, ha bármilyen jelt észlel, hogy mindenképp jönni fog, telefonáljon arra a számra, amit mindjárt megadok, és kérje Covrig elvtársat.

- Csak ennyi? És ha nincs ott?

- Ott lesz. Amikor meggyőződik arról, hogy Covrig elvtárssal beszél, csak ennyit mondjon neki, de szóról szóra így: „Azt mondta Ionescu elvtárs, hogy találja a vacsorát!”

- Ez olyan, mintha egy összeesküvő szájából hangzana. Miért nem mondom meg neki egyenesen, hogy próbálsz kivégezni valakit?

- Ha azt akarja, hogy sokáig éljek, pontosan ezt és így mondja meg neki.

- „Azt mondta Ionescu elvtárs, hogy találja a vacsorát...” Ő mond erre valamit?

- Nem. És ön leteszi a kagylót.

- A szám?

- 59 55 55. Felírom ide, de holnap reggel semmisítse meg.

---

5 CsMH = csökkentett munkahét, vagyis az a hét, amikor havonta egy szombaton nem kellett dolgozni

- Egyből tanulok bárkitől. Ha te akarsz mesterségre tanítani, tőled tanulok. Ha azt rendeled el, hogy megsemmisítsem, azt teszem. 59 55 55. Ez valami intézmény lehet. Nézd, itt van a messzelátó. Keresztrejtvényt nem fejtesz, úgyhogy félretettem neked két „szakfolyóiratot”. Ez egy paracentrikus zárszerkezet, annyira új, hogy dobsz egy hátast tőle. Ez pedig csöves kialakítású. Francia és koreai. Egyetlen bukaresti épület sincs „megpatkolva” ilyen zárral.

Lakatfű jobb kezével átveszi a két „szakfolyóiratot”, valójában két kifinomult zárat, vékony karton csomagolásban, majd leteszi azokat a kanapéra, egy párnára.

Induláshoz készülődve Sucu Marcel megszorítja a fiatalember kezét, és nem engedi el, amíg beszél hozzá.

- Te LF, ha akár holnap Elnököt csinálnak belőled azok, ahelyett, hogy megöljenek, ügyelj, hogy mit főzöl.

- Megtanácskozom önnel.

- Nem is lenne rossz. Te lennél a főszakács, engem pedig felfogadnál tanácsadónak. Hogy készítsünk együtt nyomorult honfitársainknak nem csontot és peracet, hanem sültet és desszertet... De legeslegelső sorban vissza kell adnod nekem a tavat. Azt mondod nekik: „Fogjátok meg ezt a tavat, és hurcoljátok oda Marcel úrhoz, miután előbb teletöltitek edzeni vágyó női kenusokkal!...” Na, viszlát! Élj soká, LF, mint egy amerikai elnök!

- Köszönöm. Lássuk viszont egymást egészségben, Marcel úr.

- Azt nem tudjuk. Vagy sokkal több leszünk, vagy sokkal kevesebb. Ebből a dologcskából nem lehet csupán egészségben kijönni.

A tótükörről a villa homlokzati falára és ablakára lobbanó, vörösés villanások már kialudtak. A két férfi alig látja egymás arcát.

Lakatfű még ott marad fél órát az ablakpárkánynál.

Sucu Marcel lemegy a lépcsőn, és szövethadrágja zsebébe dugott kézzel távolodik, kulcsait és néhány pénzérmét zörgetve, füttyörészve. A hideg kezd csipőssé válni, Marcel úr pedig csupán megszokott szürke pulóverét viseli kisportolt felsőtestén, a mellkasi részen két fekete csíkkal, a nyakat elfedő körgallérral, amelynek széle alá az edző, mint egy zabos csődör, hol benyomja az állát, hol pedig kikapja onnan.

A csend úgy terül rá a sötétség két fiára, mint lapáttal szórt homok.

#### 2.4 A POR ÉS A HANGYÁK CEAUȘESCUJA

A következő két napon, 1989. április 5-én és 6-án Lakatfű egyebet sem tesz, mint folyamatosan figyeli a messzelátóval a környéket, esténként pedig, amikor a sötétség meghiúsítja ezt a ténykedését, beveszi magát egy ablaktalan lomtárba, és a benti villanyégő fényénél azzal csapja agyon az időt, hogy sorozatosan megtisztítja és ellenőrzi a katonai puskát, kitanulmányozza a két zárat, amit Sucutól kapott, eljátszik velük, és ezenkívül olvas.

Első nekifutásra nem talált semmilyen nyomtatványt az egész villában, ami eléggé különös dolog ahhoz képest, hogy értelmiségiek lakják, de aztán a garázsban, a vasszerszámokat őrző fiók fölött egy rekeszben ráakad egy műanyag tasakba rejtett Bibliára és egy spanyol nyelvű Prága-útikalauzra.

Előbb az útikönyvet üti fel, néhányszor megmászva az Aranyváros emelkedőit spanyolosan nyikorgó cipőben, mindaddig, amíg olyan, cseh nyelven leírt elnevezések, mint a Hradcany, a Chran Svateho Vita és a Zlata Ulicka, bele nem vésődnek az eszébe.

A második éjszakán már nincs mit tennie, és fellapozza a Bibliát is.

Amint először beleolvas, izgatottá válik, mert nem valami unalmasra bukkan, hanem egy rendkívül érdekes mondatra, egy olyan részben, amely egy Máté nevű egyénhez kötődik: „Aki kardot ragad, az kard által vész el”.

„Aha... Ez azt jelenti, hogy Ceaușescunak, aki ok nélkül öl embereket és terít le vadállatokat, eljött az ideje, hogy én vadászam le őt, mint valami állatot.

Kardot ragadott, s így, lám, arra kényszerít engem, hogy kardom által semmisüljön meg...”

„No de én tényleg csak azért ölöm meg ezt az embert, mert nem tud főzni? – töprengett el máskor. – „És ha megteszem, amikor elrothad, hová kerül igazából? A por és a hangyák Ceaușescujává válik, aki úgy kötelezi munkára a rovarokat, hogy nem ad enniük, és végeérhetetlen gyűléseken magyarázza nekik, hogy mennyire elképesztő adottságokkal teli, nagyszerű ember ő?”

Pénteken, április 7-én délelőtt, kevéssel 10 óra után, Sucu Marcel kilép a szertárból az udvarra, és – sejtve, hogy Lakatfű abban a pillanatban rászögezi messzelátóját az ablak mögül – int a bajtársának, hogy egy perc múlva felhívja.

Fű szótlánul füléhez emeli a házban lévő két telefon egyikének kagylóját.

- Hé...
- ...
- Ott vagy, LF?
- Igen.
- Hallottad?!... Ezen a héten, kedden meglőtték Dorut!... Két óra körül. Azt mondják, valahol a Matache piacnál.
- Lehetetlen. Abban az órában Doruval voltam, és rendben volt.
- A púpos üzent nekem, hogy a saját szemével látta. Doru megadta magát, a szekusok mégis szitává lőtték.
- Dorut?...
- Dorut.
- Meghalt?
- Háromszorosan, legalább. Egy kiló golyót tömtek bele... A púpos megtudta, hogy az este el is égették a Hamv krematóriumban... A kemence fűtője egy félig fekete, félig fehér hajú fiút emlegetett neki.
- ...
- Azt mesélte, hogy a tűz sem akarta elégetni, annyira át volt lyuggatva és teli alvadt vérrel a kölyök, te kölyök...
- Jól van.

Másnap, április 8-án, szombaton, tizenkét fekete autóból álló konvoj indul el a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának székhelyétől, és 15 óra 33 perckor beér a snagovi palota területére.

Az erdő mélyén elhelyezkedő KERÉK ellenőrző ponttól a KŐ ellenőrző pontig, amely dél-délkeleti irányban a célpont gyepét határoló téglakerítést jelenti, háromszor három, külön csoportokba szerveződött autó lassít egymás után, majd megáll, elengedve a lekarcsúsodott elnöki gépkocsisort, hogy elhaladjon, valahogy úgy, mintha űrrakéta vedlené le a kilövési lépcsőit.

Újabb százötven méter után a tizedik autó fékez, és apró roppanások közepette, amelyek a sétány fehér kavicsrétegén gördülő gumibroncsok nyomán felhangzanak, két fekete limuzin áll meg a palota kristályüvegből és szegecselt vasból készített, boltíves bejárati ajtaja közelében.

A második limuzin jobb oldali ajtóit kinyílnak, és a palota személyzete egy részének üdvözlő sorfala előtt kiszáll az autóból egy alacsony férfi. Tartása egyenes, mozdulatai határozottak, két oldalán két borjúnagy-

ságú kutya, fenségesen nyújtózódnak, és a közelükben lévők feje fölé nézve szaglászódnak.

- Kutyakedvelő. Mindnyájuknak kutyaéletet szán – mormolja Lakatfű, miközben a négyszáz méter lőtávra beállított távcsövön keresztül végigfésüli a labradorok kávébarna, fénylő hátát, összehajtott, közepén kidomboruló szirmokhoz hasonlító fülüket, az inas, a lakás gondnoknője, a szolgálatos tiszték és a limuzinból kiszálltak mellkasát és arcát.

- Parancsol enni adni nekik? – érdeklődik meg a kutyák gondozására szakosodott, szókés ügynök, aki velük utazott a hátsó ülésen.

- Igen. Megyek én...

- Igenis!

- Mi a helyzet, Suzana?

- Üdvözljük újra itt, Ceaușescu elvtárs. Minden a helyén van – és a pirosposztag arcú gondnoknő nem bír visszatartani egy futó mosolyt.

- Mi az?

- Kiszabadult a karámból Vasilică, és amíg Andreinek sikerült megfognia, kicsavarta a nyakát három tyúknak.

Időről időre az Elnök, miután vadászaton elejt egy-egy nőtény medvét, annak valamelyik bocsával tér vissza ide. Öt hónappal korábban Vasilică medvét is így hozta, egy kucsmában.

- Jó, jó. Burciu vegye ki a leltároból. Telefonált az Elvtársnő?

„Ha én csináltam volna ezt a világot, jobbá szabtam volna.” De Lakatfű még nem szánja el magát, hogy lőjön.

A gondnoknő és az inas kérdően néznek egymásra.

- Nem. Ceaușescu elvtársnő nem telefonált.

A súlyos arckifejezésű férfi körbenéz, és előhúzza a zsebkendőjét. A kutyák nyüszítenek, simogatására vágynak, közelebb lépnek hozzá.

- Milyen az idő, Oana?

- Tisztelettel jelentem: szép. Ma nem szabad rossz időnek jönnie a tóra.

„Aha. Nem Ceaușescu lett a poré és a hangyáké, hanem Doru... Mit is ír ott, hogy mit tett Ceaușescu?

Kardot ragadott.

És mi lesz azzal, aki kardot ragad?”

Lakatfű már nem várja meg az önmagának adandó választ. Mutatóujja behajlik a fémgömbébe, és meghúzza a ravaszt.

A fegyver eldőrdül.

Mivel a szemét tíz centinél közelebb tartotta a hátulsó lencsééhez, a távcső visszalökő ereje felhasítja a szemöldökívét, a puszka meginog a kezében, utána kell kapnia, hogy ne csússzon ki a szorításából, és ne zuhanjon le a villa udvarára.

A szemközi parton, kiszagolva a kutyakeksz-darabkát, amely az Elnök zsebkendőjének egyik ráncába tévedt, a labradorok még közelebb lépnek hozzá. A kan, Holló, alázatosan szűkül, hátsó lábaira áll, és a mellsőket az Elnök hajtókáin támasztja meg, a kellő pillanatban ahhoz, hogy felfogja koponyájával a golyót, amely egyébként cafatosra tépte volna Ceaușescu jobb vállát.

A Főtítkár a földre zuhan, kutyája ráborul.

- Jaj, jóanyám! – kiált fel a gondnoknő.
- Vidd be! Vidd!
- Hajolj föléje!
- Tartsd az ajtót... tartsd!

Kezétől, lábától és derekától fogva villámgyorsan beviszik Ceaușescut a palota előcsarnokába. A tisztek egy része vizsgálja, hogy megsebesülte, és ha igen, hol. A többiek készen állnak arra, hogy viszonzják a tüzet. Ketten közülük sürgősségi orvosi segítséget kérnek rádión, és lezárják a zónát.

Amikor pár másodperc múlva Fűnek sikerül újra beállítania a távcsövet abba az irányba, amerre a lövést leadta, már csak a labrador szukát látja a bejárati lépcsők előtt, amint a társa koponyájához csatlakozó, vérvörös szalagot szaglássza.

- Azt hiszem, nincs semmi bajom... – tolja félre Ceaușescu egy túlságosan zaklatott tiszt kezét, önerőből lábra áll, és miközben a tisztek kiözönlenek az udvarra, nyugodtan bemegegy a vadászszalonba, ahonnan elveszi kedvenc puskáját, egy 375 Holland & Holland-ot.

- Oana.
- Parancsoljon!
- Hát nem azt mondtad, hogy szép idő lesz?! Lássuk csak, mi van ezzel a golyózáporral.

Ugyanekkor, az öböl másik oldalán, a fiatal betörő felemeli az emeleten a telefonkagylót, és tárcsáz.

- Covrig elvtárs?
- Itt Covrig.
- Azt mondta Ionescu elvtárs, hogy tálalja a vacsorát.

- Még mindig te vagy az, hé?  
- Kardvirág utca 15. szám.  
- Kapd össze magad két kézzel, mert negyedórán belül jövök... Ekkora balhéből csak a halál menthet ki.

A fiú ránéz az órára.

15 óra 42 perc van.

„Meghalt vajon?

Eltalálni eltaláltam. De vajon a meghalás bekövetkezett? Hamarosan kiderül, ha - ahogy Marcel úr mondta - Elnökké neveznek ki, amikor értem jönnek.”

Fű nekitámaszkodik háttal az ablak melletti falnak, a fegyvert lefekteti a padlóra, felhagy azzal, hogy kövesse a kinti zaklatott nyüzsgést, azon van egy kis ideig, hogy megnyugodjon, és a történéseket csak a zajok alapján ítélje meg, amelyek a füléig eljutnak.

16 óra 42 perckor egy kis, ósdi, fekete furgont, amely minden ízében recsegve-ropogva érkezik Bukarest irányából, megállít a KERÉK ellenőrző pontnál a szolgálatos egység, amelynek sorait frissen küldött erők egészítik ki, akik a mezőn és az erdőben lévő egérlyukakat is felkutatták már.

A furgonon ez áll: „KÓRBONCTANI INTÉZET”. A Hullaház autója, a vezetőfülkében két férfi terpeszkedik, egyiknek a fején fez, mindketőjükön szakadt, koszos köpeny.

A gépfegyvercsövek egy része feléjük irányul.

- Veletek mi van, hé? Mit kerestek itt?  
- Főnök úr, senki sem örvend, amikor minket lát. De kinyiffant a nyanya.

- Miket beszéltek?... Igen, ezredes elvtárs, intézzük mi.  
- Négy napja vár ránk az öreglány. És a nyüvek róla már a rúd szalámit másszák meg, amiből a torra szeleteltek.

- Ti megőrültetek?... Iratokat!  
- Tessék, kezicsókolom...  
- Melyikötök Covrig?  
- Én. Anyám fia.  
- Megbízatus. Menetlevél.  
- Hé, Csontváz, a menetlevelet - hadarja a kövér, vidám, fezt viselő halottszállító a volánnál ülő társának. - Itt írja: Stelică Teodosia, 84 éves. 04. 06-án fel kellett volna venni. De szakadunk meg, annyi a munka, és nem értünk még oda.

- Kiszállni, mindketten! Honću, ellenőrizd a fülkét... Mi ilyen borzasztó bűdös?

- Tiszt úr, hadd magyarázzam meg: a halottak, amikor öngyilkosok lesznek, néha összeszarják magukat.

- Nem, mert nem olyan a szaga.

- Attól a halottól van, aki ma reggel szétégett. Felmászott egy villanyoszlopra, és amikor leszedték onnan, forrt a hús rajta, mint a levesesfazék.

- Pofa be! Nyissátok ki hátul!

A sofőr, akit Csontváznak szólított a kövér halottszállító, feltépi az ajtót, és mint valami lángnyelv, úgy csap ki onnan az éktelen bűz.

A furgon belsejében egy rakás égett rongy, homok, három kanna formalin, üres üvegek, a felismerhetetlenségig piszkos dolgok halmjai, az egyik hordágyon vicsorító, kormos holttest, amelyről a hús helyenként úgy lóg, mint a megbontott banánhéj, hasának gödrében pedig nyüzsgönek a rovarok.

- Pff, gyilkosok! Hogy vagytok képesek ezzel a fertőzőségóccal járkálni?! A fészkes fene essen belétek, hogy igen!

- Főnök úr, el kell hogy vegyünk a nyanyát... Mert ez friss halott, de a vénasszony ennél háromszor veszedelmesebb.

- És miért nem teljesítettétek eddig a kötelességeketek? - lép oda hozzájuk Apävöloaie ezredes, az ellenőrző pont parancsnoka, aki addig csak fülelt a beszélgetésre. - Miért nem vittétek el eddig, ha április 6-án kellett volna felvennetek?

- Ma egész délután olyanokat szedtünk össze a mezőkről, akiket elütött a vonat - emel meg a kövér halottszállító néhány műanyag zsákot, amelyek el vannak szórva a furgonban. - Én találtam egy fejet, egy kezet és egy segget. Ez a másik csak két bordát és valami beleket.

- Hol van az elhunyt lakhelye?

- Itt, Snagov faluban. Az Alvilág utcában.

- Nem. Kardvirág.

- Kardvirág utca valamennyi szám. Meglátjuk, amikor odaérünk, hogy honnan jön a bűz.

- Van harminc perctek, hogy odaérjeteK, fedélzetre vegyéteK a néhait, és visszatérjeteK pontosan ugyanitt. Közlöm én a többi ellenőrző ponttal, hogy engedjenek áthaladni. De ha késteK, vagy eltérteK az útvonaltól, velem gyűlik meg a bajotok.

Amikor a furgon nagy nehezen megtalálja a Kardvirág utcát, Fű kinyitja az egyik földszinti ablakot, és füttyel jelez Covrignak.

Az nem hallja meg. Amikor az utca végétől visszafordulnak, és ismét elhaladnak a ház mellett, a betörőnek csak akkor sikerül jeleznie rejtekhelyét, egy csavaranyával eltalálva a kövér felőli ablakot.

Azok ketten, miközben egy fél kenyeret tömnek magukba, és szentsegelnek, megragadják a holtak nedvétől foltos egyik hordágyat, és bemennek a villába, ugyanazon az ajtón, amelyiket Sucu Marcel négy nappal korábban kinyitott.

A halottszállítók ráfektetik a hordágyra a fiút, megparancsolják neki, hogy húzza fel a térdeit az állához, hiszen „a nyanya inkább rothadt, mint hosszú”, tetőtől talpig betakarják két pléddel, amelyeket a doktor gyermekeinek ruhásszekrényéből szereznek, majd Csontváz padlógig nyomja a gázt, hogy szinte kiugrik a helyéről a gitt, amivel összeférceltek az oldalsó bádoglemezeket az autón.

A furgon átviharzik mindhárom ellenőrző ponton, Covrig minden alkalommal barátságosan üdvözli az öröket, halántékához emelve egy csirkecombot, a tiszték pedig ösztönösen lehajolnak, hogy benézzenek, majd óvakodva elfordítják a fejüket a bűzjárműtől, undorodva káromkodnak, és kiköpnek a nyomába.

- Elnézést kívánunk. Egy kicsit zsúfolt itt nálunk a nappaliban - mondja Covrig, amikor a furgon, már ráfordulva a Ploiești-Bukarest útra, megáll egy kicsit, és a behemót halottszállító hátraköltözik a fülkéből a poggyásztérbe, hatalmas ülepét beigazítva az oszlóban lévő holttest és a másik hordágy közé, amelyen a fiú van, most már felülve.  
- Te Fű, remélem, nem zavar ez a mi Rică barátunk. Mert ha igen, fogom, és kivágom a mezőbe.

- Nem, hogyan is zavarhatna?! - mondja ferde vigyorral Lakatfű, miközben alig tud uralkodni magán, hogy ne okádjon. - Jó fiú.

- Örömmel hallok ezt. Nemes lélek vagy. Ugyanakkor, ha korrektek akarunk lenni, megállapíthatjuk, hogy te viszont eléggé megzavartad őt...

- Komolyan, Fane bá? Hogyan?

- Hát neked megfelelt volna, ha valaki négy nappal ezelőtt kihantol?

- Természetesen nem. De miért is?

- Hát ez a Rică egy varázspálca, ha valamelyik haverod szarban van: mindenkit kővé dermedt... Az ő segítségével időt nyersz, hogy kihozd

a barátodat az ellenség markából. És ahelyett, hogy börtönbe kerüljeteK, ez a bűvös vessző segít nektek, hogy bulizni menjeteK, kamatyoljatok a bigékkal, s merevrészegre igrátok magatokat... Mondtam én neked a telefonban, ugye, hogy a halál megment minden balhéból!

*Szonda Szabolcs fordítása*

DANIEL BĂNULESCU (1960, Bukarest): román regény- és drámaíró, költő. Sajátos (ön)iróniájú, a testiséget erőteljesen tematizáló, a mági- kus realizmust is alkalmazó, egyéni humorral bíró alkotó. A kortárs román irodalomban különleges szint jelentő műveit számos díjjal ismerték eddig el, ezek némelyikét többször kiadták, és több nyelvre lefordították már. Magyarul a következők olvashatók eddig: *Csókolom a segged, Szeretett Vezérünk!* (Te pup în fund, Conducător iubit!, regény, Scolar, 2014); *Ki nyerte meg a vallások világháborúját?* (Cine a câștigat Războiul Mondial al Religiiilor?, drámák, AB-ART, 2015); *A Sátán a szívedre vadászik* (Diavolul vânează inima ta, regény, Scolar, 2017); *Akarsz Isten barátja lenni?* (Vrei să fii prietenul lui Dumnezeu?, drámák, AB-ART, 2019); *Isten a kisujján tartja az egész Univerzumot* (Dumnezeu ține întreg Universul pe degetul său mic, versek, AB-ART, 2022).



*Savonarola*